

TARTU LASTEAED PÄÄSUPESA ÕPPEKAVA

6-AASTANE LAPS

TUNNETUS- JA ÕPIOSKUSED

- * planeerib oma igapäevaseid tegevusi, seab endale eesmärgid ning üritab viia alustatud tegevused lõpuni.
- * püsib täiskasvanu poolt suunatud tegevuses vähemalt 20–30 minutit.
- * mõistab, et asjad/tegevused on omavahel seotud ning ajaliselt järjestatavad.
- * kasutab teadmiste ja info omandamisel kõnet (küsitab, täpsustab) ja teadvustab kordamise vajadust.
- * kasutab saadud teadmisi nii tuttavates kui ka uudsetes olukordades.
- * järgib igapäevaseid kokkuleppeid ning vajadusel selgitab neid teistele.
- * planeerib oma igapäevaseid tegevusi ja püüab neid ellu viia.
- * järgib kokkuleppeid ja üldtunnustatud käitumisnorme ning mõistab oma tegude ja käitumise tagajärgi.
- * kirjeldab oma tundeid, mõtteid ja püüab probleemide tekkimisel jääda rahulikuks (nt tülitsemine, leppimine, mänguasja jagamine).
- * töötab nii üksi kui ka koos kaaslastega, olles valmis tegema kokkuleppeid ja koostööd juhtima/suuniseid järgima.
- * püüab mõista kaaslaste tundeid, arvamusi ja huve ning proovib nendega arvestada.
- * teab sõpruse tähendust, oskab kirjeldada sõbraks olemist ning loob ja hoiab sõprussuhteid.
- * saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased tööharjumused.

SOTSIAALSED JA ENESEKOHASED OSKUSED

MÄNGUOSKUSED

- * algatab ise erinevaid mängu, arendab nende sisu ja kehastab erinevaid rolle.
- * kasutab mängudes loovalt oma kogemusi ja teadmisi.
- * mõtleb välja mängujuhiseid, järgib neid ning juhivad kaaslaste tähelepanu mängureeglitest kinnipidamisel.
- * teab mõistete *aus* ja *ebaaus* tähendust.
- * meisterdab mänguks puuduvad vahendid.

KEEL JA KÕNE

- * alustab vestlust, räägib iseendast ning küsib kaaslaselt lihtsamaid küsimusi (nt *Kus sa elad?*).
- * saab aru naljast ja narrimisest ning mõistab nende erinevusi.
- * püsib teemas ja vajaduse korral läheb kaasa uute teemadega.
- * kordab järele ja hääldab õigesti kõiki emakeele häälikuid ning tuttava tähendusega keerukamaid sõnu.
- * kasutab kõnes õigesti aega väljendavaid määrsõnu (nt *eile, täna, homme*).
- * kasutab kõnes mõningaid samatähenduslikke sõnu (nt *jookseb, lippab, vudib, sibab*).
- * mõistab samatüveliste sõnade tähenduste erinevusi (nt *joonistama, joonistus, jooneline*).
- * kasutab õigesti sihitud ja sihilisi tegusõnu (nt *veereb – veeretab*).
- * nimetab ühe õpitud kategooria piires vähemalt 2 sõna (nt *lilled: tulp, roos, puud: kask, kuusk*).
- * märkab grammatika vigu täiskasvanu kõnes (nt *lugeb p.o loeb; suhkurt p.o suhkru*) ning osutab neile.
- * kasutab kõnes enamasti õigesti umbisikulist tegumoodi (nt *loetakse, pesti*).
- * annab edasi kuulnud loo (nt *muinasjutu*) sündmuste järgnevuse ning kirjeldab ja põhjendab tegelaste käitumist suunavate küsimuste abil.
- * jutustab pildi järgi.
- * häälib täiskasvanu abiga (järele korrates, abivahendeid kasutades) 1–2-silbilisi sõnu.
- * määrab hääliku asukoha sõnas (nt *alguses, lõpus, keskel*).
- * viib kokku hääliku ja tähe vältides seejuures tähenimetuste (nt *N = enn*) kasutamist.
- * loeb lihtsamaid sõnu (nt *poe- ja tänavanimed*) ja kirjutab maha lühemaid sõnu.

TARTU LASTEAED PÄÄSUPESA ÕPPEKAVA

6-AASTANE LAPS

MATEMAATIKA

- * võrdleb ja järjestab esemeid mitme etteantud tunnuse järgi (nt pikkus, suurus – järjestada punased pliiatsid nii, et esimene oleks kõige pikem pliiats).
- * moodustab paare (nt puulehed, viitpliiatsid).
- * tutvub järgarvudega 1–10 ning kasutab järgarvsõnu eelviimane, järgmine, viimane.
- * moodustab ja võrdleb hulki ning otsustab ja põhjendab, kas ese kuulub hulka või mitte (nt 3 palli ja 1 auto — mis ei sobi?, miks?).
- * eraldab koguhulgast ühe osahulga (lahutamine) (nt Sul on 5 kartulit, söö 2 ära, mitu alles jäi?).
- * koostab 2 hulka kui ühes osahulgas on 1–2 elementi rohkem/vähem (nt ühes hulgas on 2 palli, teises on 1 pall rohkem).
- * määrab eseme asukohta teise eseme suhtes (nt vasakul/paremal, kohal, keskel, äärel, nurgas, vahel, otsas).
- * orienteerub tasapinnal (keskel, serval, nurgas, ääres).
- * teab ja nimetab õiges järjekorras nädalapäevi ning kasutab mõisteid eile, täna, homme, kohe, varsti, hiljem.
- * nimetab aastaaegu õiges järjekorras ja toob välja nende olulisi tunnuseid.
- * loendab esemeid kümne piires ja leiab õige numbri kirjapildi (1–10).
- * määrab kellaaega täistundides.
- * võtab vastavalt etteantud arvule õige koguse esemeid (1–10).
- * koostab ja lahendab lihtsamaid matemaatilisi jutukesi (nt Peres kasvas 2 poissi ja 2 tüdrukut. Mitu last peres oli?).
- * teab märkide +, – ja = tähendust.
- * teab ja nimetab antud arvule õige koguse esemeid (1–10).
- * mõõdab kaugusi ja esemete pikkusi erinevate vahenditega (nt samm, pulk, nööri, joonlaud).
- * tutvub enamkasutatavate raha- ja mõõtühikutega (nt sent, euro, liiter, kilogramm) ning kasutab neid mängulistes tegevustes.
- * koostab ja jätkab lihtsamat mustriirida (nt värvi, vormi vaheldumine punane ruut/kollane).
- * joonistab tasapinnalisi kujundeid ning moodustab erinevaid vahendeid kasutades (nt pulgad, korrer, paelad) etteantud kujundi.

KUNST

- * kujundab pildi looduslikest materjalidest.
- * kasutab värve ning vajadusel loputab ja kuivatab oma pintslit.
- * kujundab kunstitöö erinevate vahendite (nt plastiliin, klaasi-keramikavärvid, akrüül) ja tehnikatega.
- * joonistab erinevate töövahenditega (nt värvilised pliiatsid, pastellid, süsi) ning püsib värvimisel piirjoonte sees.
- * jälgib joonistades punktiirjoont.
- * proovib joonistada inimest tegevuses (nt kõndides, istudes).
- * joonistab (muinas)jutu või muusikapala sisu põhjal.
- * voldib paberit, tehes sellest kaardi või raamatu.
- * voolib täiskasvanu eeskujul plastiliinist inimese või looma kehaosade liitmise teel.
- * koostab iseseisvalt mustrirea (lükkides nt helmeid, pärleid ja nõõpe valmistades kaelakeed, käevõru, paberil joonistades).
- * harjutab punumist ja sidumist.
- * meisterdab ja kujundab koos täiskasvanuga lauamängu.
- * meisterdab koos täiskasvanuga näpu- või sokinuku, õmmeldes nukule silmadeks nõõbid.
- * kirjeldab erinevaid kunstitöid (nt raamatu pilt, maal, enda ja kaaslaste tehtud töö), märkab detaile, fantaseerib ja jutustab teose juurde loo.

MUUSIKA

- * iseloomustab kuulnud muusikapala mitme sobiliku sõnaga (nt mõtlik, laulev, õrn, tantsuline).
- * tantsib lihtsamaid tantsu ja teeb liigutusi õigeaegselt vastavalt loo sisule/kokkuleppele (nt tantsuvideo järgi).

LIIKUMINE

- * mõistab ja peab kinni üldistest ohutusreeglitest ja hügieeninõuetest, valides sobivad liikumisviisid, paigad ja vahendid
- * mängib sportmänge (nt korvpall, rahvastepall), peab kinni kokkulepitud mängureeglitest ja arvestab kaaslastega.
- * käitub sportlikult, kontrollides oma emotsioone (tuleb toime võidu/kaotusega, tunnustab vastasvõistlejaid).
- * rivistub viirgu ja kolonni kokkulepitud tunnuse järgi (nt pikkus, vanus).
- * sooritab pingevalt erinevaid kõnni- ja jooksvorme, muudab märguande peale oma liikumisviisi (nt kõnd, jooks, hüppamine) või tempot/ suunda.
- * sooritab tasakaalu harjutusi paigal ja liikumises, kombineeritult koordineeritud harjutustega (nt lisäülesannetega, suunamuutusega, koos vahendiga takistus ületades).
- * sooritab erinevaid hüppamisviise (nt ühel jalal, harki-risti, käär- ja sügavushüpe, galopp, kõrgus/kaugus).
- * ronib vahelduva liikumismustriga erinevatel pindadel (nt varbseinal, redelil) täites lisäülesannet (nt vahendiga).
- * põrgatab palli ühe käega, viskab (paarilisele/vastu seinal kaugusesse), püüab (käte vahele), lööb jalaga palli sihtmärgi suunas.
- * kasutab harjutuse sooritamisel mõlemat kätt/jalga, täpsust nõudvas tegevuses kasutab domineerivat kätt/jalga (suunamuutusega, korjates maast esemeid, sõites läbi väravate või pidurdades).
- * püsib vees kõhuli ja selili asendis (vajadusel kasutades abivahendeid).
- * sooritab basseini seinast/põhjust äratõukega libisemisi (liikumise alustamine, kehaasendi säilitamine, tunnetamine).
- * harjutab koeraujumist (ujumistiil, mis võimaldab peetuseta hingamist).
- * tantsib muusika rütmis (üksi ja kaaslastega), harjutab kaaslastele esinemist.

